

Повна назва: Етносоціологія

Статус: нормативна

Мета: метою викладання навчальної дисципліни «Етносоціологія» є забезпечення професійної компетентності студентів у сфері цієї наукової дисципліни і підготовка їх до високопрофесійної діяльності в умовах міжетнічної взаємодії в усіх сферах суспільного життя; опанування студентами логіки пізнавального процесу, становлення наукового стилю мислення.

Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни «Етносоціологія» складається з трьох змістових модулів, кожен з яких поєднує у собі відносно окремий самостійний блок тем, які логічно пов'язані між собою.

Для засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

- 1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади, заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;
- 2) семінарські заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань;
- 3) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Тематичний план дисципліни

Тема	Лекції (год.)	Сем. заняття (год.)	Сам. роб.
Змістовий модуль 1. Етносоціологія як наука			
Тема 1. Предмет, об'єкт і функції етносоціології	2	2	4
Тема 2. Етносоціологічне дослідження та його особливості	4	4	5
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади етносоціології			
Тема 3. Сучасні теорії етносу та етнічні проблеми в соціології	2	2	7
Тема 4. Етнічна ідентичність: ідеологія й практика соціальних дій	2	2	7
Тема 5. Етногенез та його чинники	2	2	7
Тема 6. Сучасні теорії нації	2	2	7
Тема 7. Генеза націй. Проблема формування нації в Україні на сучасному етапі	2	2	7

Тема 8. Сучасні концепції націоналізму. Націоналізм в українській інтелектуальній традиції	2	2	7
Змістовий модуль 3. Міжетнічна та міжкультурна взаємодія			
Тема 9. Міжетнічна взаємодія	2	2	7
Тема 10. Міжетнічні конфлікти. Пошук шляхів до міжетнічної згоди	2	2	7
Тема 11. Мультикультуралізм та етнокультурна дистанція	2	2	7
Тема 12. Культура міжетнічного спілкування як фактор консолідації етносів	2	2	4
Тема 13. Етнонаціональні та етнополітичні процеси в Україні на сучасному етапі	2	2	3
	28	28	79

Знання та навички: студенти повинні

знати:

- передумови виникнення напрямку наукового знання – етносоціологія;
- основні цілі та завдання етносоціології;
- основні функції етносоціології;
- особливості становлення і розвитку етносоціології у вітчизняній та зарубіжній науці;
- основні концепції етнічності;
- основні методи етносоціології;
- основні технології етносоціології;
- специфіку процедури дослідження у вивченні етносоціальних проблем.

вміти:

- вільно оперувати категоріями етносоціології, порівнювати різні теорії;
- розкривати особливості впливу теоретичних знань на суспільне життя;
- аналізувати внесок окремих вчених в розвиток знання про етносоціологію;
- давати оцінку основним методам та технологіям етносоціології;
- розкривати зміст основних етапів розвитку знання про етносоціологію;
- визначати основні завдання, що постали перед сучасними етносоціологами у вирішенні міжетнічних конфліктів, що забезпечують формування компетенцій.

Кількість годин (кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 135 год. (4,5 кредити ЄКТС).

Види робіт:

Навчальна програма курсу передбачає аудиторні заняття та самостійну роботу студентів.

Лекційні заняття проводяться у формі лекції-дискусії та передбачають викладення основних ідей, понять та концепцій курсу та їх зв'язку, обговорення студентами пропонованих викладачем питань лекції.

Семінарські заняття передбачають:

I змістовий модуль – обговорення теоретичних питань та розробка і програми етносоціологічного дослідження, його проведення та презентація результатів.

II змістовий модуль – обговорення теоретичних питань.

III змістовий модуль - семінари-дискусії та підготовка рецензії на прочитану літературу.

Передбачені наступні форми навчальної роботи:

1. Розробка програми етносоціологічного дослідження.
2. Усний виступ в аудиторії (за матеріалами прочитаної літератури), участь у дискусії.
3. Проведення етносоціологічного дослідження та презентація його результатів.
4. Підготовка рецензії на прочитану літературу.
5. Іспит проводиться у формі комплексної контрольної роботи, яка складається з трьох питань.

Допуск до іспиту відбувається за умови виконання усіх завдань та при наборі не менше 20 балів.

Система оцінювання роботи студента з дисципліни:

Максимальна кількість балів:

Активна участь у семінарах - дискусіях $3 \times 11 = 33$.

Розробка програми етносоціологічного дослідження, його проведення та презентація результатів – 20.

Підготовка рецензії на прочитану літературу – 7.

Іспит проводиться у формі комплексної контрольної роботи, яка складається з трьох питань – 40.

Всього 100 балів.

Викладач:

Ляпіна Людмила Анатоліївна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри соціології, декан факультету соціології ЧНУ імені Петра Могили. Стаж науково-педагогічної діяльності – 28 років. Кількість виданих наукових праць – понад 80. У 2003 році захистила кандидатську дисертацію на тему «Роль політичних і громадських інститутів у формуванні культури міжетнічного спілкування в Україні на сучасному етапі».

Сфера наукових інтересів – теорія та історія соціології, етносоціологія, теорія мультикультуралізму.